

2. Дегтяренко В. В. Наглядность как дидактический принцип обучения иностранных студентов-медиков страноведению // Педагогика и современность. – 2013. – № 4. – С. 60-63.
3. Михалева Л. В., Терехина Н. М. Использование современных средств наглядности при обучении иностранному языку // Филологические науки. Вопросы теории и практики. – 2013. № 6 (24): в 2-х ч. Ч. I. – С. 146-149.
4. Прокофьева В. Л. Волшебная сила кино-, видеофильма в формировании мотивации к иноязычному общению. – Липецк: ЛЭГИ, 2006. – 163 с.

Дидактичний потенціал візуалізації навчальної інформації на уроках РМІ засобами SMARTboard

Попова А.І.

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

м. Харків, Україна

e-mail: rki314@ukr.net

Проблема підвищення мотивації і засвоєння навчальної інформації – одна з ключових проблем мовної підготовки іноземних студентів. Ефективність засвоєння іноземної мови (української / російської) залежить від умов – педагогічних і психологічних, – які впливають на кінцевий результат навчання. До психологічних умов процесу засвоєння відносять індивідуально-особистісні особливості студентів – особливості сприйняття, мислення, пам'яті, мотивації навчання, здатності до самоорганізації і т.п. Однією з педагогічних умов підвищення ефективності засвоєння мовного матеріалу є використання у навчальному процесі інтерактивних мультимедійних навчальних програм, створених колективом кафедри філології ХНАДУ для роботи з інтерактивною дошкою SMARTboard [5].

Важливою перевагою інтерактивної дошки як засобу навчання є комплексна подача матеріалу викладачем і відповідно, комплексне сприйняття інформації студентами. Інтерактивні мультимедіа презентації відповідають навчальній програмі навчання іноземних учнів російської мови як іноземної на початковому етапі підготовки, доповнюють і розширюють зміст навчального комплексу «Глобус», базового підручника на факультеті підготовки іноземних громадян ХНАДУ.

В основі створення будь-якої презентації лежить принцип наочності навчання як спеціально організований показ мовного та екстралінгвістичного

матеріалу з метою його кращого розуміння, засвоєння і використання в мовленнєвій діяльності [6:155]. Ґрунтуючись на цьому провідному дидактичному принципі, можна візуалізувати навчальну інформацію, дати наочну конкретизацію навчального матеріалу за допомогою засобів SMARTboard. Наприклад, прискорити роботу над лексикою вже з перших уроків можна за допомогою візуального ряду. Будь-яку лексичну одиницю викладач пред'являє за схемою: в ситуативно-візуальному контексті (показує ілюстрації на дошці) – в звукову вигляді (вимовляє слова) – в графічному вигляді (пише слова). Студенти повторюють ці дії, потім самостійно говорять і записують слова з опорою тільки на ілюстрації. Кращому запам'ятовуванню лексики також сприяють інші види роботи з інтерактивною дошкою: викладач відкриває і закриває рядки написаних слів (студенти записують в зошитах), зорові диктанти, лексичні ігри. Такі мовні (передкомунікативні) вправи спрямовані на впізнавання, запам'ятовування і відтворення мовних і мовленнєвих одиниць. Одночасний вплив на різні канали сприйняття інформації робить SMARTboard потужним дидактичним інструментом для навчання різних видів мовленнєвої діяльності.

Кожна граматична тема, пред'явлена за допомогою інтерактивної дошки, включає візуалізовані діалоги за різними темами в залежності від граматичного матеріалу, наприклад, в університеті, у буфеті, у парку, у кафе, у супермаркеті, у поліклініці, у гуртожитку, подорожі, подарунки, відпочинок, спорт, захоплення, професії і т.п., що охоплюють побутову, соціально-культурну сфери спілкування. Таким чином відбувається навчання РМІ на комунікативній основі безпосереднього запам'ятовування і відтворення мовних висловлювань в комунікативній ситуації. Численні психологічні дослідження доводять, що увага дорослої людини на одному виді діяльності зберігається протягом 15-20 хвилин. Потім відбувається гальмування, і концентрація уваги падає [2: 187]. Для підтримки уваги серйозне значення має емоційний та мотиваційний зміст навчальної діяльності. Візуалізація навчального матеріалу активізує

емоційне переживання, що відіграє важливу конструктивну роль у процесах уваги, сприйняття, мислення, запам'ятовування: емоційно забарвлений матеріал переробляється і засвоюється набагато краще, ніж емоційно нейтральний. Емоційне забарвлення забезпечує краще запам'ятовування. Це пов'язано з тим, що емоція залишає сильний слід, який довше тримається в пам'яті. Залишаючись довше в короткочасній пам'яті, інформація переходить в довготривалу пам'ять. А обсяг довготривалої пам'яті не обмежений, тому дуже важливо під час заняття пробудження значущих для учнів спогадів. У всіх людей є емоційні зв'язки з тими подіями або предметами, які для них значимі. Наш досвід використання в інтерактивних smart-презентаціях фотографій студентів (у розповідях про родину, про екскурсії) показав, що це дуже ефективний метод засвоєння навчального матеріалу, тому що створює позитивний емоційний фон заняття завдяки включеності студентів у активну власну діяльність. У такій роботі на уроках реалізується принцип – від рецептивних дій до продуктивних; в рецепції – від зорової модальності до слухової, від емоційно нейтральних до емоційно навантажених, від особистісно орієнтованих до соціально орієнтованих [1:211-212].

Можливості SMARTboard дозволяють організувати й роботу над навчальним текстом відповідно до стратегій репрезентативного образного мислення [4: 121]. Робота з текстом як основною комунікативною одиницею спрямована на розвиток рецептивних навичок і мовного прогнозування. Текст, пред'явлений на інтерактивній дошці в супроводі ілюстрацій, студенти спочатку читають, потім переказують його з опорою на візуальний ряд. Потім текст закривається за допомогою елемента SMARTboard «штора», студенти бачать тільки ілюстрації та відтворюють текст тепер вже тільки з опорою на ілюстрації. У процесі такої роботи відбувається кодування навчальної інформації різними способами і на різних рівнях: образному і логічному, предметно-матеріальному, вербальному і візуальному. Чим більше каналів задіяно, тим активніше йде її перекодування – з образної форми в словесну.

Даний процес переробки матеріалу, що вивчається, в свою чергу забезпечує осмислення і запам'ятовування, які необхідні для подальшого засвоєння і формування знань [3: 10-30].

Як показує наш досвід, візуалізація важких для розуміння і засвоєння навчальних тем (наприклад, дієслова руху, види дієслова, родовий відмінок іменників у визначальному значенні), а також використання наочності для узагальнення та систематизації тематичних смислових блоків (таблиці в кінці граматичної теми); для семантизації мовних одиниць і мовних правил; активізує перцептивні та мнемічні навчальні дії студентів, створює додаткові стимули для вивчення мови.

Література:

1. Зимняя И. А. Педагогическая психология. Учебник для вузов. Изд. второе, доп., испр. и перераб. – М.: Издательская корпорация «Логос», 2000. — 384 с.
2. Лекции по общей психологии / А. Р. Лурия. – СПб.: Питер, 2006. – 320 с.
3. Манько Н.Н. Когнитивная визуализация педагогических объектов в современных технология обучения / Н.Н.Манько // Образование и наука. Журнал теоретических и прикладных исследований. - 2009. – N 8(65). - С. 10-30.
4. Мультимедиа в образовании: специализированный учебный курс / Бент Б. Андресен, Катя ван ден Бринк; авторизованный пер. с англ. – 2-е изд., испр. и доп. – М. : Дрофа, 2007. – 224 с.
5. Попова А.И., Тараненко В.В., Доценко Т.Г. Интерактивные мультимедийные средства обучения русскому языку как иностранному (из опыта создания и применения компьютерных обучающих и тренировочно-контролирующих программ) // Преподавание русского языка иностранным студентам : теория и практика, традиции и инновации : монография / [под ред. Н.И. Ушаковой]. – Х.: ХНУ имени В.Н. Каразина, 2014. – 391 с.
6. Щукин А.Н. Методика преподавания русского языка как иностранного: Учеб. пособие для вузов/ А.Н.Щукин. – М.: Высш. шк., 2003. – 334 с.

Особливості навчання професійного діалогу іноземних студентів медичного ВНЗ

Рагріна Ж.М.

Запорізький державний медичний університет

м. Запоріжжя, Україна

e-mail: Ragrinazhanna@mail.ru

Конкурентоспроможність сучасного фахівця визначається не тільки його високою кваліфікацією в професійній сфері, але й рівнем володіння мовою, на якій буде здійснюватися професійне спілкування, а також вміннями вирішувати різноманітні завдання в умовах іншомовної комунікації. Це обумовлює